Az Európai Unió
Hivatalos Lapja

HU
L sorozat

2026/1124

2026.5.27.

# A BIZOTTSÁG (EU) 2026/1124 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE

**(2026. május 26.)**

**a fehér cukor előállítására szánt nyers nádcukorra vonatkozó aktív feldolgozási eljárás felfüggesztéséről**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról és a 922/72/EGK, a 234/79/EGK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre [1] és különösen annak 195. cikkére, valamint 229. cikke (2) bekezdésére,

mivel:

(1) Az 1308/2013/EU rendelet 195. cikke lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy felfüggessze az aktív feldolgozási rendszert, amennyiben az zavart idéz vagy idézhet elő az uniós piacon. Az említett cikkben lehetővé tett intézkedés olyan, általánosan alkalmazandó intézkedés, amelyet a Bizottság bizottsági végrehajtási rendelet útján hoz meg.

(2) Az aktív feldolgozás a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet [2] 256. cikkében meghatározott különleges vámeljárás, amelynek keretében a nem uniós áruk az Unió vámterületén vámok vagy egyéb terhek alkalmazása nélkül felhasználhatók egy vagy több feldolgozási művelet során, mielőtt a vonatkozó behozatali vámok és terhek mellett újra kivinnék vagy az Unió vámterületén szabad forgalomba bocsátanák őket. Ha az uniós gazdálkodók alkalmazni kívánják az aktív feldolgozási eljárást, erre engedélyt kell kérniük az említett rendelet 211. cikkének (1) bekezdése alapján.

(3) Az aktív feldolgozás keretében két eljárás létezik: az egyik nem uniós áruk behozatalát, feldolgozását, majd végül újrakivitelét foglalja magában (IM-EX), a másik során a gazdálkodók engedélyt kérhetnek a helyettesítő árukból előállított, uniós árunak minősülő feldolgozott termékek előzetes kivitelére, majd ezt követően korlátozott időn belül helyettesítő árukkal helyettesített nem uniós árukat hozhatnak be – vámok és egyéb terhek alkalmazása nélkül – az Unióba, és a szóban forgó árukat szabad forgalomba bocsáthatják az Unió vámterületén (EX-IM). A cukor esetében az (EU) 2015/2446 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet [3] 71–04. melléklete lehetővé teszi helyettesítő áruk használatát a 1701 13 90 és a 1701 14 90 KN-kód alá tartozó nem uniós nyers nádcukor, valamint a 1212 91 80 KN-kód alá tartozó cukorrépa viszonylatában, azzal a feltétellel, hogy azokból a 1701 99 10 KN-kód alá tartozó feldolgozott termékeket (fehér cukor) állítanak elő.

(4) A vámmentes nyerscukor importőre lehet a finomított cukor exportőrétől eltérő gazdálkodó, és letelepedési helye lehet egy másik tagállamban. Ezért a fehér cukor vagy a feldolgozott termékben lévő cukor kivitele azzal járhat, hogy a nem uniós nyerscukor vámmentes behozatala az eredeti kivitel helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamba irányul. Az aktív feldolgozás vezérelve az, hogy a vámok és egyéb terhek alkalmazása nélkül behozott áruk mennyisége egyensúlyban legyen azon feldolgozott áruk megfelelő mennyiségeinek kivitelével, amelyekbe az előbb említett árukat beledolgozzák. Az EX-IM esetében azonban, amikor a behozatal egy másik tagállamba irányul, a cukor egyik tagállamból történő kivitele a rendelkezésre álló cukormennyiség növekedéséhez vezethet egy másik tagállamban, és hatással lehet az Unión belüli kereskedelemre.

[1] HL L 347., 2013.12.20., 671. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj.

[2] Az Európai Parlament és a Tanács 952/2013/EU rendelete (2013. október 9.) az Uniós Vámkódex létrehozásáról (HL L 269., 2013.10.10., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj).

[3] A Bizottság (EU) 2015/2446 felhatalmazáson alapuló rendelete (2015. július 28.) a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Uniós Vámkódex egyes rendelkezéseire vonatkozó részletes szabályok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 343., 2015.12.29., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2015/2446/oj).

(5) Ami az uniós cukorpiac egészét illeti, az Eurostat kereskedelmi statisztikái azt mutatják, hogy az aktív feldolgozás keretében történő behozatal volumene az elmúlt három gazdasági évben nőtt. A 2022/23-as gazdasági évben 393 371 tonna nyerscukor és 236 201 tonna fehér cukor behozatalára került sor. A 2024/25-ös gazdasági évben a behozott nyerscukor mennyisége 587 472 tonnára nőtt, míg a behozott fehér cukor mennyisége 154 915 tonnára csökkent, így az aktív feldolgozás keretében behozott cukor teljes mennyisége 742 387 tonnát tesz ki, ami az uniós piaci kereslet 5 %-ának felel meg.

(6) A 2025/26-os gazdasági év első három hónapjában 257 405 tonna nyerscukor és 61 537 tonna fehér cukor behozatalára került sor aktív feldolgozás keretében. A 2024/25-ös gazdasági év első három hónapjához képest az aktív feldolgozás alkalmazása által érintett mennyiség 43 %-kal nőtt. Ha a behozatal ilyen ütemben folytatódik, az aktív feldolgozás keretében megvalósuló behozatal a teljes gazdasági évre vonatkoztatva végső soron akár a 2025/26-os gazdasági évre becsült uniós kereslet 8 %-át is elérheti.

(7) A fehér cukor árára, a cukorrépa-termesztésre használt területre és a fehércukor-termelésre vonatkozóan az (EU) 2017/1185 bizottsági végrehajtási rendelet ([4]) alapján benyújtott tagállami értesítésekben szereplő információk azt mutatják, hogy a közelmúltbeli magas cukorárak pénzügyi szempontból vonzóbbá tették a szóban forgó növény termesztését, ami a 2023/24-es gazdasági évhez képest a 2024/25-ös gazdasági évben a cukorrépatermő terület növekedéséhez vezetett. Ennek következtében a fehércukor-termelés a 2023/24-es gazdasági évben jegyzett 15,6 millió tonnáról a 2024/25-ös gazdasági évben 16,6 millió tonnára nőtt. Ugyanebben az időszakban az uniós kereslet stabilan 15,3 millió tonna maradt.

(8) A rendelkezésre álló mennyiség növekedése, a stagnáló kereslet és a világpiaci árak erőteljes csökkenése 2024 eleje óta a fehér cukor uniós átlagárának csökkenéséhez vezetett. A legutóbbi rendelkezésre álló uniós átlagár a 2025. januári 516 EUR/tonna, amely jóval alacsonyabb, mint a 2023 decemberében rögzített legmagasabb, 856 EUR/tonna ár.

(9) Számos uniós piaci szereplő oly módon reagált a túlkínálatra, hogy csökkentette a cukorrépa- és a fehércukor-termelést az Unióban. A 2025/26-os gazdasági évben a cukorrépa-termesztésre használt terület 12 %-kal csökkent. A kedvező termesztési feltételek eredményeként azonban a fehér cukor megtermelt mennyisége a becslések szerint csak 3 %-kal csökkent, vagyis csupán 16 millió tonnára esett vissza. Figyelembe véve a világpiaci helyzetet, a többlettermelés nagy része várhatóan hozzáadódik az uniós cukorkészletek már amúgy is jelentős mennyiségéhez, amely az (EU) 2017/1185 végrehajtási rendelet alapján benyújtott tagállami értesítések szerint a 2022/23-as gazdasági év elején feljegyzett 1,5 millió tonnához képest a 2024/25-ös gazdasági év végén 2,3 millió tonnát tett ki.

(10) Amellett, hogy csökkent a cukorrépa-termesztésre használt terület, a piac egy további reakciója abban mutatkozott meg, hogy fokozódott a fehér cukor kivitele. Az Eurostat által a 2022/23-as gazdasági évtől a 2024/25-ös gazdasági évig tartó időszakra vonatkozóan készített kereskedelmi statisztikák azt mutatják, hogy az uniós cukorpiac nettó importőrből nettó exportőrré változott. Ebben az időszakban a cukor normál kivitelének volumene 0,6 millió tonnáról 1,6 millió tonnára nőtt, míg a normál behozatal mennyisége 2,3 millió tonnáról 0,6 millió tonnára csökkent. Ez tükrözi a harmadik országokból származó cukor iránt az uniós piacon jelentkező kereslet csökkenését, valamint az uniós többlettermelést.

(11) Az Eurostat kereskedelmi statisztikái szerint a 2022/23-as gazdasági évhez képest a 2024/25-ös gazdasági évben a normál behozatal keretében, illetve az aktív feldolgozás keretében behozott cukor összesített mennyisége 3 millió tonnáról 1,4 millió tonnára csökkent. Az aktív feldolgozás keretében történő behozatal azonban 2024/25-ben a teljes cukorbehozatal 54 %-át tette ki, szemben a 2022/23-as 21 %-kal. A 2025/26-os gazdasági év első három hónapjában az aktív feldolgozás keretében történő behozatal a teljes behozatalon belül 58 %-ot képviselt. Következésképpen az aktív feldolgozás alkalmazásának térnyerése az Unióból származó cukor iránti kereslet fokozatos csökkenését vonta maga után, és gyengítette a normál behozatal csökkenésének, valamint a normál kivitel növekedésének a piaci hatásait.

([4]) A Bizottság (EU) 2017/1185 végrehajtási rendelete (2017. április 20.) az 1307/2013/EU és az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a Bizottsághoz eljuttatandó információk és dokumentumok továbbítása tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint számos bizottsági rendelet módosításáról és hatályon kívül helyezéséről (HL L 171., 2017.7.4., 113. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2017/1185/oj).

(12) Emellett a normál cukorbehozatalról az aktív feldolgozás keretében történő behozatalra való áttérés további nyomást gyakorol az uniós átlagárra, mivel a költségek, a biztosítás és a fuvardíj alapján megállapított átlagos importérték (az úgynevezett CIF-érték) az aktív feldolgozás keretében történő behozatal esetében alacsonyabb, mint a normál behozatal esetében. Az aktív feldolgozás keretében az uniós gazdálkodók vámok és egyéb terhek alkalmazása nélkül importálhatnak olyan cukrot, amely származásánál fogva versenyképesebb az uniós piachoz preferenciális hozzáféréssel rendelkező származási helyről érkező cukornál. Különösen az EX-IM aktív feldolgozási eljárás esetében az Unióban finomítható és az uniós piacon szabad forgalomba bocsátható nyerscukor behozatalának növekvő aránya gyakorol nyomást az uniós cukorárakra azáltal, hogy a piacot nagyobb mértékben kiteszi az alacsony világpiaci áraknak, és késlelteti a piac helyreállását. Csökkenti továbbá a két- és a többoldalú kereskedelmi megállapodások keretében megtárgyalt, gondosan kalibrált piacrajutási megállapodások hatékonyságát, amelyek esetében a cukor érzékeny terméknek minősül, amint azt a cukorral foglalkozó magas szintű munkacsoport 2019. július 5-i jelentésében ([5]) kérte.

(13) Ezt jól mutatja, hogy a 2024/25-ös gazdasági évben az aktív feldolgozás keretében importált, a 1701 14 90 KN-kód alá tartozó nyers nádcukor átlagos CIF-értéke 469 EUR/tonna volt, szemben a 1701 14 10 KN-kód alá tartozó nyers nádcukor normál behozatalára vonatkozó 604 EUR/tonna átlagos CIF-értékkel. E CIF-árak kiszámítása a szóban forgó behozataloknak az Eurostat kereskedelmi statisztikái szerinti értéke és volumene alapján történik. A normál behozatal keretében a fehér cukor előállítása céljából behozott nyers nádcukor a 1701 14 10 KN-kód alá van besorolva, amelyre egy meghatározott célra történő felhasználási eljárás alkalmazandó. Az aktív feldolgozási eljárás keretében a fehér cukor előállítása céljából behozott nyers nádcukorra a 1701 14 90 KN-kód használatos.

(14) Bár az aktív feldolgozásra szánt cukor behozatala egyensúlyban van a feldolgozott termékek kivitelével, az aktív feldolgozás túlzott alkalmazása, különösen a nyers nádcukor fehér cukor előállítása céljából történő behozatala visszaszorítja az Unióból származó cukor iránti keresletet az uniós piacon. Gyengíti az uniós cukorgyártók tárgyalási pozícióját, késlelteti a szerződéskötést, valamint növeli a készletfelhalmozás és a diszkont áron történő értékesítés valószínűségét. Ezek a hatások befolyásolhatják az árképzést és az értékesítéstervezést az uniós piacon, következésképpen piaci zavart okozhatnak.

(15) A fentiek alapján a Bizottság úgy véli, hogy az aktív feldolgozás keretében történő behozatal folyamatosan növekvő aránya zavart idézett elő, és valószínűsíthetően a továbbiakban is zavart fog előidézni az uniós cukorpiacon, különösen a fehér cukor előállításához használt nyers nádcukor esetében, amelynek CIF-értéke az elmúlt időkben alacsonyabb volt a normál behozatalhoz kapcsolódó CIF-értéknél, és jelentősen elmaradt az uniós átlagártól.

(16) Ezért indokolt felfüggeszteni az aktív feldolgozási eljárás cukorágazatban történő alkalmazását a fehér cukor előállításához használt nyers nádcukor tekintetében. Tekintettel arra, hogy az aktív feldolgozás keretében történő behozatal volumenének növekedése főként a nyers nádcukor behozatalát érinti, amely az aktív feldolgozás alkalmazásán belül a legnagyobb hányadot képviseli, és amelynek esetében a normál behozatalhoz képest a legnagyobb az árkülönbség, arányos intézkedésnek tekinthető, hogy az aktív feldolgozási eljárás csak részlegesen, azaz csak a fehér cukor előállításához használt nyers nádcukor behozatala tekintetében kerüljön felfüggesztésre.

(17) A piac további zavarainak elkerülése érdekében a 1701 13 90 és a 1701 14 90 KN-kód alá tartozó, fehér cukor előállításához használt nyerscukor aktív feldolgozására és a cukornak az (EU) 2015/2446 felhatalmazáson alapuló rendelet 71–04. melléklete szerinti, helyettesítő áruként való felhasználására vonatkozó új engedélyek megadását ezért fel kell függeszteni attól a naptól kezdődő hatállyal, amikor e rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* kihirdetésre kerül. A jogbiztonság fenntartása érdekében, továbbá azért, hogy a már megadott engedélyek alapján fennálló szerződéses kötelezettségek teljesítése ne szakadjon meg, indokolt gondoskodni egy harmincnapos átmeneti időszakról; a nyers nádcukor aktív feldolgozásának alkalmazására vagy helyettesítő áruk használatára feljogosító meglévő engedélyek felfüggesztésére csak ez után kerülne sor.

(18) Tekintettel a 2025/26-os gazdasági évre vonatkozó termelési becslésekre és a 2026/27-es gazdasági évre átvitelre kerülő felhalmozott készletekre, a piacon a jelenlegi, 2025/26-os gazdasági év végét követően várhatóan továbbra is zavarokat okoz majd az aktív feldolgozás keretében történő behozatal. Ezért helyénvaló 12 hónapra, 2027. május 27-ig felfüggeszteni a nyers nádcukorra vonatkozó aktív feldolgozási eljárást. A Bizottság a hatálybalépés időpontjától számított hat hónapon belül felül fogja vizsgálni a felfüggesztés hatását.

(19) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a mezőgazdasági piacok közös szervezésével foglalkozó bizottság „Szántóföldi növények és olívaolaj” alcsoportjának véleményével,

([5]) https://agriculture.ec.europa.eu/farming/crop-productions-and-plant-based-products/sugar_en?prefLang=hu.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

*1. cikk*

(1) E rendelet hatálybalépésének időpontjától az aktív feldolgozási eljárás alkalmazása felfüggesztésre kerül a 1701 13 90 és a 1701 14 90 KN-kód alá tartozó nyers nádcukor azon mennyiségei tekintetében, amelyeket a 1701 99 10 KN-kód alá tartozó feldolgozott termékek (fehér cukor) előállításához használnak fel.

(2) Az (1) bekezdés nem alkalmazandó az aktív feldolgozási eljárás keretében az e rendelet hatálybalépésének időpontjától számított 30 napos időszak alatt, az említett időpontban érvényes engedélyek alapján végzett behozatalra.

*2. cikk*

A Bizottság az e rendelet hatálybalépésének időpontjától számított hat hónapon belül felülvizsgálja az 1. cikkben előírt felfüggesztés hatását, és megteszi a szükségesnek bizonyuló megfelelő intézkedéseket.

*3. cikk*

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2027. május 27-ig kell alkalmazni.

Ez a rendelet a Szerződéseknek megfelelően teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban.

Kelt Brüsszelben, 2026. május 26-án.

*a Bizottság részéről*
*az elnök*
Ursula VON DER LEYEN